# ATLASUL LINGVISTIC AL MOLDOVEI ŞI BUCOVINEI (ALMB)

DE

VASILE ARVINTE

Crearea metodei geografice de studiere a graiurilor populare de către J. Gilliéron, acum mai bine de șase decenii, a avut urmări profunde asupra întregii activități lingvistice din secolul nostru. Datorită acestei metode, scrie I. Iordan[1], „lingvistica a trecut printr-o adevărată revoluție, care a modificat profund concepția noastră despre limbă". Nu-i mai puțin adevărat că în aceeași perioadă știința limbii s-a îmbogățit cu noi metode și concepții, care stau la baza direcțiilor de cercetare ale lingvisticii actuale. Cu toate acestea, studiul graiurilor populare, în care are loc adevărata viață a limbii și unde trebuie căutate, în ultimă analiză, principalele cauze ale schimbărilor în sistemul lingvistic, nu și-a pierdut nici un moment din importanța sa. Dimpotrivă, după o perioadă în care s-a admis că numai „limba", în sens saussurian, trebuie să-l preocupe pe lingvist, și anume din perspectivă statică, sincronică, în ultimele decenii s-a subliniat tot mai insistent însemnătatea studierii „vorbirii", precum și a succesiunii în timp a „stărilor" de limbă, aspecte între care există o strînsă interdependență. S-a realizat, în același timp, și o perfecționare a modului de studiere a graiurilor populare, metodele s-au diversificat și îmbogățit, prin punerea lor de acord cu rezultatele pozitive ale lingvisticii din ultimul timp. Dialectologia structurală, preconizată încă de reprezentanții cercului lingvistic de la Praga (Trubetzkoy), a cunoscut, astfel, progrese însemnate, care ne ajută să pătrundem și mai adînc în mecanismul limbajului uman.

[1] I. Iordan, *Lingvistica romanică. Evoluție. Curente, Metode.*; București, 1962, p. 149, nota.

BDD-A1523 © 1970 Editura Academiei

Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:55:23 UTC)

Aplicarea metodei geografice de studiere a limbii a pus la dispoziție fapte și rezultate care s-au dovedit a fi de cea mai mare însemnătate pentru teoria generală a limbajului. Referindu-se la poziția acestei metode în cadrul concepțiilor dominante ale lingvisticii contemporane, cea tradițională și cea structuralistă, E. Coșeriu, unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai gîndirii lingvistice din vremea noastră, scoate în relief rolul ei în apropierea acestor puncte de vedere, în folosul cunoașterii mai profunde a fenomenului studiat de lingvist. „Metoda geografică, scrie Coșeriu[2], folosită cu discernămînt nu afirmă nici o poziție dogmatică: nici schematismul simplificator, care vede în limbaj regularitatea absolută și uniformitatea, nici individualismul atomizant, care vede numai arbitrarul, eterogenitatea și varietatea". Grație metodei geografice, continuă același autor, se poate surprinde mai bine „jocul dialectic constant dintre inovație și conservare, dintre creația individuală și tradiție", paralel cu „ jocul dintre actul individual și norma socială, dintre eterogenitate și omogenitate". La baza geografiei lingvistice stă ideea „uniformității în varietate".

Metoda geografică s-a dovedit a fi deosebit de utilă în clarificarea multor alte aspecte, cum ar fi raportul dintre limbile de cultură și graiurile populare, problema bazei dialectale a limbilor literare, datarea și localizarea textelor vechi, stabilirea etimologiei unor cuvinte, dezvoltarea studiilor de onomasiologie etc. Valoarea științifică a acestei metode, după multe decenii de punere a ei în practică, este probată și de amploarea neobișnuită pe care o cunosc în momentul de față, în întreaga lume, preocupările lingviștilor de a alcătui atlase lingvistice pentru cele mai diverse limbi și dialecte.

Nu este cazul să facem o prezentare a realizărilor românești în acest domeniu. Vom sublinia însă faptul că limba română și dialectele ei, datorită lui G. Weigand, se numără printre primele din lume care au fost studiate cu ajutorul metodei geografice. Lucrarea învățatului german, intitulată *Linguistischer Atlas des dakorumänischen Sprachgebietes*, a apărut încă la începutul secolului, în anul 1909. I-a urmat, apoi, *Atlasul lingvistic român*, opera lui S. Pușcariu și a colaboratorilor săi, S. Pop și E. Petrovici, considerată pînă astăzi, pe drept cuvînt, una dintre cele mai izbutite realizări de acest gen în cadrul dialectologiei romanice.

Intenția noastră este de a sublinia în aceste observații preliminare la *Atlasul lingvistic al Moldovei și Bucovinei* numai două aspecte ce ni se par fundamentale și care au stat sau vor trebui să stea în atenția dialectologiei românești, acum cînd ea a păsit de la faza atlaselor generale la aceea a atlaselor regionale: este vorba de aportul meto-

[2] Eugenio Coșeriu. *La Geografía Lingüística*, Montevideo, 1955, p. 32 (a extrasului).

BDD-A1523 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:55:23 UTC)

dei geografice la elucidarea originii limbii și poporului român și de problema amestecului de graiuri pe teritoriul dacoromân.

1. Cînd au pornit la realizarea *Atlasului lingvistic român*, S. Pușcariu și colaboratorii săi au avut în vedere și faptul că atlasul avea rolul de a aduce lumini noi în clarificarea uneia din problemele fundamentale ale culturii românești: formarea limbii și a poporului român. La prima vedere s-ar părea că hărțile lingvistice nu pot da informații decît despre stadiul actual al unei limbi. Într-adevăr, J. Gilliéron considera esențială studierea diferiților factori care guvernează funcționarea „vorbirii", a cauzelor care provoacă schimbările (omonimia, etimologia populară, polisemia), a ariilor dialectale ale diferitelor fenomene lingvistice, a situației speciale a fiecărui cuvînt. S-a observat, însă, că alături de această perspectivă orizontală, sincronică, descriptivă sau strict geografică, materialul lingvistic cartografiat oferă posibilități nebănuite în reconstruirea unor stări de limbă mai vechi, prin degajarea diverselor straturi lingvistice suprapuse, „sedimentate" în decursul timpului. Se poate merge, astfel, pe verticală, „pînă la limba de bază"[3], încercîndu-se să se identifice și cauzele care au determinat configurația lingvistică actuală pe un anumit teritoriu. În felul acesta, cercetarea lingvistică este mult aprofundată. Acestui mod de a proceda i s-a dat, după cum se știe, numele de „geologie lingvistică" sau de „studiul stratigrafic" al limbajului. Pentru limba română, datorită absenței știrilor istorice timp de mai multe secole și din cauza apariției tîrzii a textelor scrise, metoda „geologiei lingvistice" capătă o importanță mult mai mare decît este cazul cu celelalte limbi romanice. Alături de Pușcariu, faptul a fost scos în relief și de o serie de lingviști străini de renume, cum sînt K. Jaberg. E. Gamillscheg, G. Reichenkron și alții, după apariția primelor volume din ALR. Ultimii doi, analizînd numeroase hărți ale ALR, au ajuns la concluzii fundamentale cu privire la continuitatea populației romanizate la nord de Dunăre, la configurația dialectală în epoca de formare a limbii și poporului român, la raporturile lingvistice ale limbii române cu alte limbi în această perioadă atît de puțin cunoscută din istoria limbii noastre. Chiar lucrarea amintită a lui G. Weigand, de proporții mult mai restrînse față de ALR, a constituit un instrument de lucru deosebit de util în chestiunea de care ne ocupăm. Se știe că o mare parte din materialul lingvistic, mai ales de natură fonetică, pe care se sprijină argumentările lui A. Philippide din *Originea Românilor*, provine din atlasul lui G. Weigand.

Este neîndoios, așadar, că noile atlase regionale românești, datorită densității mult mai mari a rețelei de puncte anchetate, se vor dovedi și mai utile în elucidarea acestei importante chestiuni.

[3] I. Iordan, *op. cit.*, p. 160.

BDD-A1523 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:55:23 UTC)

2. Una din problemele insuficient studiate ale dialectologiei românești, în care geografia lingvistică este chemată să-și spună un cuvînt hotărîtor, este aceea a amestecului de graiuri, ca urmare a dislocărilor de populație. Într-adevăr, spre deosebire de alte teritorii romanice, cu o viață orășenească mai dezvoltată și cu așezări rurale vechi și mult mai statornice, pe teritoriul dacoromân, mai cu seamă în zonele extracarpatice de deal și de cîmpie, din cauze asupra cărora nu putem insista acum, au avut loc, în mai multe rînduri, și pînă aproape de zilele noastre, numeroase deplasări dintr-o regiune într-alta, „roiri" de sate. Faptul a avut repercusiuni însemnate și pe plan lingvistic, determinînd apariția unor zone restrînse cu grai eterogen în cadrul unor mape lingvistice întinse și relativ unitare. „Peisajul lingvistic" (Sprachlandschaft) al acestor regiuni, în ciuda unor nivelări survenite între timp, se dovedește a fi, la o analiză mai profundă, mult mai variat, cu condiția ca rețeaua de puncte cercetate să fie cît mai deasă. Este meritul lui G. Ivănescu, în lucrarea *Problemele capitale ale vechii române literare*, și în alte studii, de a fi pus la contribuție datele ALR în elucidarea originii unor graiuri locale dacoromânești. Problema fusese întrevăzută și de E. Gamillscheg, *Die Mundart von Șerbănești-Titulești*. Ea rămîne una dintre sarcinile fundamentale ale dialectologiei românești, prezentînd interes nu numai pentru lingviști, ci și pentru etnografi, folcloriști, istorici și demografi. Pentru a sublinia încă o dată importanța ei, vom aminti aici faptul că anchetele întreprinse pînă în prezent pentru *Atlasul lingvistic al Moldovei și Bucovinei* (ALMB), despre care vom vorbi mai departe, au dus la descoperirea în centrul Moldovei, pe valea superioară a Bîrladului și pe cea a Vasluiețului, a unor graiuri cu trăsături ardelenești de nord, eventual bucovinene. Fonetisme ca *lapce, frace* (cu dentalele africatizate), apoi palatalizarea labialelor în faza caracteristică graiurilor ardelenești de nord, în genere un inventar al fonemelor diferit de cel al graiului moldovenesc, precum și numeroase fapte de natură lexicală, nu lasă nici o urmă de îndoială că ne aflăm în fața unor insule lingvistice a căror vechime nu poate fi prea mare. În acest sens vorbesc și diferențele de port, obiceiuri, tradiții, creații folclorice. Procesul de nivelare lingvistică este în curs de desfășurare, dar mersul său este încă foarte lent. Este aproape sigur că aceste așezări au fost întemeiate cu oameni veniți din Bucovina sau din nord-estul Transilvaniei, la sfîrșitul secolului al XVIII-lea și începutul celui următor. Un alt exemplu îl constituie graiurile de tip muntenesc din Ținutul Vrancei și de pe Valea Trotușului (Soveja, Cașin și alte puncte). Și aici, cu toate că transplantarea a avut loc în urmă cu mai bine de trei sute de ani, din vremea lui Matei Basarab și a lui Vasile Lupu, structura fonologică, morfologică și multe particularități s-au păstrat cu deosebită îndărătnicie, într-un amestec de graiuri care merită toată atenția dialectologilor. Exemplele pot fi cu ușurință înmulțite. Multe

BDD-A1523 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:55:23 UTC)

sate din regiunea muntoasă și subcarpatică a Moldovei s-au întemeiat cu oameni veniți de peste munți sau au sporit numeric prin asemenea adausuri. Pe de altă parte, numeroși locuitori ai unor sate din zona deluroasă și de cîmpie a aceleiași provincii se află aici pentru că părinții sau bunicii lor, originari de sub munte, au primit sau au cumpărat pămînt în aceste regiuni agricole cu o populație mai rară. Un proces similar a avut loc în tot cursul evului mediu; el este, însă, cu siguranță, anterior întemeierii statului feudal moldovenesc și se încadrează în problema mult mai vastă, cu implicații lingvistice și istorice deosebit de importante, a originii și difuziunii pe arii atît de întinse a graiului moldovenesc.

Dialectologia poate contribui substanțial la elucidarea unor asemenea probleme, sau a altora adiacente, cum este aceea a absorbirii unor enclave lingvistice și etnice eterogene, proces în urma căruia toponimia, antroponimia și chiar graiul moldovenesc în ansamblul lui au căpătat unele dintre principalele lor trăsături caracteristice. Fenomenul bilingvismului poate fi surprins și pînă astăzi în multe localități din Moldova.

În ciuda opiniei unora că probleme de felul celor discutate pînă acum ar fi extralingvistice, considerăm că ele nu pot fi ocolite de cei care se ocupă de istoria limbii române și a dialectelor ei, fie numai și pentru motivul că în această formă ele se pun numai la noi. Noile atlase regionale românești vor constitui, cu siguranță, una dintre cele mai de seamă surse ale studiilor viitoare, referitoare la cele mai variate și importante probleme pe care le ridică cercetarea, sub toate aspectele, a limbii naționale.

*

*Atlasul lingvistic al Moldovei și Bucovinei* (ALMB), la care lucrează în prezent un colectiv de dialectologi din Iași, se integrează și el acestui cîmp larg de preocupări. Reprezentînd unul din cele șapte atlase regionale ale teritoriului dacoromân (la care se adaugă cel al dialectelor românești din Peninsula Balcanică), ALMB este conceput ca parte integrantă a *Noului atlas lingvistic român, pe regiuni*, operă științifică de interes național, la care sînt angajate, de mai mulți ani, colective de cercetători din București, Cluj, Iași și Timișoara. Ca și alte atlase regionale, în primul rînd cele ale unor teritorii de limbi romanice, atlasele regionale românești vor prezenta, față de lucrările similare din trecut, un mare avantaj: o mare densitate a rețelei de puncte anchetate.

Cu toate că, după cum se știe, unitățile de grai nu coincid pe teritoriul dacoromân cu limitele provinciilor istorice, s-a convenit ca zonele repartizate fiecărui atlas regional să respecte, în genere, aceste granițe. Vom avea, prin urmare, un atlas lingvistic al Olteniei (două volume de hărți, un volum de texte și un glosar dialectal au și apă-

BDD-A1523 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:55:23 UTC)

rut), unul al Maramureșului (primul volum de hărți a apărut), apoi un atlas al Crișanei, altul al Transilvaniei, un altul al Banatului, apoi unul al Munteniei și Dobrogei și, în sfîrșit, atlasul Moldovei și Bucovinei. La baza lucrării a stat ideea de a prezenta fapte de limbă comparabile atît între cele mai diverse graiuri și dialecte românești, cît și între stadiul actual al acestor graiuri și cel din vremea cînd a fost alcătuit vechiul Atlas condus de S. Pușcariu. Primul aspect, care asigură unitatea lucrării, se realizează prin folosirea obligatorie de către toți anchetatorii din toate centrele a aceluiași chestionar. Mai mult încă, pentru obținerea unor răspunsuri comparabile, marea majoritate a întrebărilor au fost integral formulate, anchetatorii fiind datori să le adreseze ca atare celor pe care îi folosesc drept informatori. Cît privește compararea cu materialul din vechiul atlas, ea este asigurată prin includerea în rețeaua nouă a tuturor punctelor anchetate de S. Pop și E. Petrovici. În funcție de acestea și de necesitatea realizării unei rețele de puncte uniforme, au fost incluse și localități studiate de G. Weigand.

Metoda de lucru a anchetatorilor *Atlasului lingvistic al Moldovei și Bucovinei* nu diferă de cea folosită în alcătuirea celorlalte atlase regionale românești. În ultimă analiză, ea o continuă, cu unele îmbunătățiri, pe cea preconizată de S. Pușcariu și aplicată de E. Petrovici și S. Pop în atlasele lor, pe linia unei tradiții care îi conferă geografiei lingvistice românești nota ei de originalitate în cadrul lucrărilor similare dedicate altor teritorii romanice.

Întrucît întreaga problematică legată de alcătuirea *Noului Atlas lingvistic român, pe regiuni* a fost abordată și discutată în numeroase studii, referate, sau recenzii asupra volumelor deja apărute,[4] nu ne

[4] B. Cazacu, *Le nouvel Atlas linguistique roumain, I. L'Olténie, Principes d'élaboration; l'interprétation de quelques cartes* în „Revue roumaine de linguistique", XI, 1966, p. 1 și urm.; id., *Studii de dialectologie română*, București 1966, p. 57 și urm.; D. Macrea, *Les atlas linguistiques régionaux roumains*, în „Revue roumaine de linguistique", X 1965, nr. 1—3, p. 205 și urm.; Emil Petrovici, *Les nouveaux Atlas linguistiques de la Romania orientale*, în „Actes du colloque international de civilisation, littératures et langues romanes", Bucarest, 14—27 septembre 1959, p. 183 și urm.; A. Rosetti, *Le Nouvel atlas linguistique roumain et le Traité d'histoire de la langue roumaine*, în „Actes du X-e Congrès international de linguistique et de philologie romanes", Strasbourg, 1962, tome III, p. 853 și urm.; T. Teaha, *Despre Chestionarul Noului atlas lingvistic român* (NALR), în „Fonetică și dialectologie", V, București 1963, p. 109 și urm.; id., *Despre Atlasul lingvistic al Olteniei*, în „Limba română", XIV 1965, nr. 3, p. 351 și urm.; nr. 5, p. 609 și urm.; Atlasul lingvistic al Olteniei a fost recenzat de H. Mihăescu, în SCL, XVIII, 1967, nr. 6, p. 677—678, G. Brîncuș, în „Limba română" XVIII, 1969, nr. 1, p. 935, I. Mării, în CL, XIII, 1968, nr. 2, p. 367—368, I. Florea, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", XX, Iași, 1969, p. 252—256. Atlasul lingvistic al Maramureșului, de R. Todoran, în CL, XIV, 1969, nr. 2, p. 352—353. Culegerea de *Texte dialectale. Oltenia* a fost recenzată de G. Brîncuș, în „Limba română", XVIII, 1969, nr. 2, p. 185—186, Ruxandra Pană, în SCL XIX, 1968, nr. 3, p. 340—343, I. Mării, în CL, XIII, 1968, nr. 1, p. 134—136, iar *Glosar dialectal. Oltenia*, de I. Mării în CL, XIII, 1968, nr. 2, p. 367—368.

BDD-A1523 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:55:23 UTC)

rămîne decît să prezentăm pe scurt situația actuală a lucrărilor pentru alcătuirea *Atlasului lingvistic al Moldovei și Bucovinei.*

În stadiul de pregătire au fost efectuate mai multe anchete de probă, care au avut drept obiectiv însușirea și stăpînirea la perfecție de către anchetatori a transcrierii fonetice, o dată cu familiarizarea acestora cu diferitele variante ale graiurilor populare din această parte a țării și deprinderea modalităților celor mai adecvate de a conduce o asemenea anchetă. Între anii 1966—1968 au avut loc 19 anchete de probă în tot atîtea localități din județele Iași, Suceava, Bacău, Botoșani, Neamț și Galați, la care au luat parte toți cei cinci anchetatori ai ALMB. Este vorba, în afară de semnatarul acestor rînduri, de Stelian Dumistrăcel, cercetător principal la Centrul de lingvistică, istorie literară și folclor din Iași, Ion Nuță și Ion Florea, cercetători la același institut, și Adrian Turculeț asistent la catedra de limba română a Universității din Iași. Pentru asigurarea omogenității în ce privește metoda de lucru, unii membri ai sectorului nostru de dialectologie au participat și la cîteva anchete efectuate de dialectologii din Cluj și București pentru atlasele Transilvaniei și al Olteniei. Către sfîrșitul perioadei de pregătire, s-a trecut la efectuarea de anchete definitive de către fiecare cercetător în parte, asistat însă de toți ceilalți membri ai colectivului.

Rețeaua ALMB cuprinde un număr de 210 puncte, față de cele numai 10 puncte pentru același teritoriu din ALR II (Petrovici) și 47 de puncte din ALR I (S. Pop). Prin urmare, la cele 57 de puncte ale vechiului atlas, se adaugă acum un număr de 153 de puncte noi, ceea ce prezintă un avantaj cu totul remarcabil pentru studiile viitoare asupra acestor graiuri. În mai multe cazuri, au fost incluse și localități anchetate de Gustav Weigand. Punctele din rețeaua ALMB sînt numerotate cu cifre între 461—670, inclusiv.

Teritoriul Moldovei și Bucovinei a fost împărțit în cinci zone, fiecare anchetator avîndu-și zona sa de cercetare, întocmai ca în cazul Atlasului lingvistic al Olteniei. Pornind de la nord spre sud, repartiția zonelor pe colaboratori este următoarea: Bucovina este anchetată de Adrian Turculeț; Nordul Moldovei, între Siret și Valea Prutului, pînă la sud de Iași, așadar întreaga Cîmpie a Moldovei, intră în obligația lui Ion Nuță; bazinul Bistriței și al Trotușului, la care se adaugă cîteva localități de la răsărit de Siret, alcătuiesc zona în care lucrează Ion Florea; regiunea cunoscută sub numele de Podișul Central Moldovenesc, cu bazinul superior și mijlociu al Bîrladului, pînă la Prut, iar la sud pînă aproape de limitele județului Galați, constituie zona care i-a revenit semnatarului acestor rînduri; în sfîrșit, partea de sud a Moldovei, din Munții Vrancei pînă la Valea Prutului, iar la sud, pînă la Milcov și Siret, intră în atribuția lui Stelian Dumistrăcel.

În realizarea acestei împărțiri au fost avute în vedere, în primul rînd, criterii de natură lingvistică. Acestea au fost luate în considerație

BDD-A1523 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:55:23 UTC)

și în ce privește densitatea rețelei de puncte anchetate, care este mai mare în zona de nord-vest, adică în Bucovina, pentru considerentul că graiurile de aici prezintă, după cum se știe, o varietate remarcabilă, precum și în regiunea din sudul Moldovei, unde problema interferenței dintre graiul moldovenesc și cel muntenesc impunea de la sine o astfel de procedare. S-a ținut, totodată, seama și de marile unități geografice care se conturează pe teritoriul studiat: Cîmpia Moldovei (cu Depresiunea Jijiei), Podișul Central Moldovenesc cu bazinul Bîrladului, bazinul Bistriței și cel al Trotoșului, deși nu întotdeauna putem vorbi de o concordanță între acestea și unitățile de grai.

Fiecare anchetator este în același timp și autor. În afară de efectuarea anchetelor pe teren, fiecare trebuie să lucreze la cartografierea materialului adunat din zona respectivă. Ca și la celelalte atlase regionale, ancheta pe bază de chestionar este însoțită și de adunarea, din toate punctele studiate, de texte dialectale pe bandă de magnetofon. Acestea sînt selectate și transcrise fonetic, în vederea publicării unor volume de texte, care să faciliteze studierea problemelor de sintaxă a graiurilor populare. Această operație a și început să fie efectuată de fiecare anchetator în parte, iar în cadrul Sectorului de dialectologie al Centrului de lingvistică din Iași cercetătoarea Doina Hreapcă a trecut la transcrierea materialului adunat. Benzile de magnetofon se păstrează în arhiva fonogramică a Centrului.

Pe lîngă volumul de texte, ALMB va fi însoțit și de un glosar dialectal, întocmai ca și celelalte atlase regionale românești, cuprinzînd fie termeni neînregistrați în lucrările existente de lexicografie, fie cuvinte cu sensuri noi față de cele cunoscute, cu forme care merită a fi consemnate, sau pur și simplu cuvinte despre a căror arie de răspîndire nu se știa că include și Moldova sau Bucovina.

Sub latura etnografică, avută parțial în vedere de autorii chestionarului, fiecare anchetator trebuie să realizeze fotografii sau schițe ale unor obiecte sau unelte caracteristice satului sau zonei în care se desfășoară ancheta. Pentru aceasta, precum și pentru realizarea înregistrărilor de texte dialectale, colectivul are la dispoziție și un tehnician în persoana lui C. Isoveanu.

Primele anchete definitive au fost realizate, cum s-a arătat, încă de la finele anului 1967. Ele s-au înmulțit în cursul anului următor, pe măsură ce unii anchetatori mai tineri au ajuns în situația de a stăpîni toate datele necesare unei activități atît de complexe și pline de răspundere științifică. În momentul de față (septembrie, 1970), avem realizate un număr de 120 anchete definitive, ceea ce reprezintă peste jumătate din totalul punctelor din rețea. Intenția noastră este de a termina această primă etapă a lucrării în decursul anului 1972. Pentru a asigura unitatea lucrării sub aspectul metodei de lucru, al transcrierii fonetice, membrii colectivului de anchetatori se întîlnesc periodic,

BDD-A1523 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:55:23 UTC)

de regulă după efectuarea fiecărei noi anchete, și analizează rezultatele obținute sau fenomenele caracteristice graiului din punctul studiat.

## L'ATLAS LINGUISTIQUE DE LA MOLDAVIE ET DE LA BUCOVINE

RESUMÉ

Après une succincte présentation de quelques aspects concernant la valeur scientifique toujours actuelle des atlas linguistiques, nationaux ou régionaux, l'auteur s'occupe de la manière dont on a préparé les travaux en vue d'élaborer *l'Atlas linguistique de la Moldavie et de la Bucovine*, partie intégrante du *Nouvel Atlas linguistique roumain par régions*.

Jusqu'à présent les cinq chercheurs ont amassé du matériau en parcourant plus de la moitié des points du réseau, s'élevant à un nombre total de 210.

Méthode de travail avec ceux qui ont fourni des renseignements, transcription phonétique, enregistrement des textes dialectaux, photos, prises de quelques objets d'intérêt ethnographique, tout a été réalisé conformément aux principes qui se trouvent à la base des autres atlas linguistiques régionaux roumains.

BDD-A1523 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:55:23 UTC)